

آناتومی سر و گردن بالینی

(مور)

ترجمه

دکتر غلامرضا حسن زاده

دکتر سعید شکری

ادیب زنده دل

آرش زمینی

محمدرضا غلامی

انتشارات ابن سینا

۱۳۹۰

سرشناسه	مور، کیت L Moore, Keith L
عنوان و نام پدیدآور	آناتومی سر و گردن (مور)، [کیت مور، آرتور اف. دلی، ا. ام. آر. اگار]؛ ترجمه غلامرضا حسن‌زاده و همکاران.
مشخصات نشر	تهران: آبیژ: ابن‌سینا، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری	۴۱۶ص: مصور.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۲۳۶۳-۷-۴ ریال: ۱۲۰۰۰۰
وضعیت فهرست نویسی	فیبا
یادداشت	کتاب حاضر ترجمه بخش آناتومی سر و گردن از کتاب Clinically oriented anatomy, 6 th ed, c2010 است.
موضوع	سر-- کالبدشناسی.
موضوع	گردن-- کالبدشناسی
شناسه افزوده	دلی، آرتور اف. Delley, Arthur F و اگار، ا. ام. آر. Agur, A.M.R
شناسه افزوده	حسن‌زاده، غلامرضا، ۱۳۴۴-، مترجم
رده بندی کنگره	۱۳۹۰ QM5۳5/م۸۱۸
رده بندی دیویی	۶۱۱/۹۱
شماره کتابشناسی ملی	۲۴۷۹۷۸۱

انتشارات ابن سینا

نشر آبیژ

آناتومی سر و گردن (مور)

ترجمه: دکتر غلامرضا حسن‌زاده و همکاران

ناشر: انتشارات آبیژ با همکاری انتشارات ابن‌سینا

چاپ اول، ۱۰۰۰ نسخه، ۱۳۹۰

ناظر فنی: عباس افشار

بها: ۱۲۰۰۰ تومان

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۹۲۳۶۳-۷-۴

مرکز پخش

- تهران: خیابان انقلاب، خیابان منیری جاوید (اردیبهشت)، خیابان وحیدنظری غربی، پلاک ۱۵۰، واحد ۵ تلفن: ۶۶۴۱۸۳۱۹ فکس: ۶۶۴۱۸۳۰۹ مدیر پخش افشار ۰۹۱۲۴۳۶۱۲۰۶

کلیه حقوق مادی و معنوی اثر متعلق به انتشارات ابن سینا است و هرگونه برداشت بدون مجوز از متن کتاب موجب پیگرد قانونی است.

مقدمه

نزدیک به سه دهه از چاپ اول کتاب آناتومی بالینی مور می‌گذرد. اگرچه آناتومی در میان علوم پایه بسیار برجسته است اما این کتاب به خاطر مفاهیمش برجسته می‌باشد. این کتاب انعکاسی از تغییرات آناتومی کاربردی بالینی، تکنولوژی تصاویر جدید که آناتومی زنده را به روشهای جدید نشان می‌دهد و بهبود تکنولوژی چاپ و گرافیک است که موجب ارائه با کیفیت بالای این اطلاعات می‌گردد. تلاشها ادامه دارد تا این کتاب را بیش از اینها برای دانشجویان و اهل علم دوست‌داشتنی و جذاب کند. چاپ ششم به طور کامل توسط دانشجویان، آناتومیست‌ها و متخصصین بالینی مرور شده است و توسط این افراد تغییرات زیادی اعمال شده است.

مفاهیم کلیدی

آناتومی بالینی مور به خاطر نکات کلیدی‌اش به طور گسترده مورد تحسین واقع شده است. همانند ویرایشهای قبلی، ویرایش ششم تأکید فراوانی بر نکات بالینی آناتومی دارد که در تشخیص فیزیکی در مراقبتهای اولیه پزشکی، در مداخلات تصاویر تشخیصی و فهم نکات آناتومیکی طب اورژانس و جراحی عمومی بسیار مهم است. این کتاب توجه خاصی به یادگیری مفاهیم آناتومی دارد که دانشجویان نیاز خواهند داشت تا در قرن بیست و یکم یاد بگیرند.

نکات بالینی: در این ویرایش نکات بالینی افزایش یافته است و بسیاری از آنها توسط تصاویر حمایت شده است تا به فهم مفاهیم عملی آناتومی کمک کند. در پاسخ به پیشنهاد خوانندگان این کتاب، نکات بالینی هر فصل در انتهای آن فصل آمده است.

خلاصه مطالب: خلاصه مطلب هر فصل در انتهای فصل آمده است تا مفاهیم اولیه مورد نیاز از قلم نیافتند. خلاصه مطلب موجب مرور مفاهیم اصلی می‌گردد و یک تصویر ذهنی از نکات اصلی ایجاد می‌کند.

آناتومی به صورت عملی و کاربردی بیان شده است

در مطالعه واقع‌بینانه‌تر دستگاه اسکلتی - عضلانی بر عملکرد و استفاده عضلات و گروههای عضلانی در فعالیت‌های روزانه تأکید شده است. انقباض غیرمعمول و عجیب و غریب عضلات، که جزء فعالیت‌شان به حساب می‌آید، حالا همراه با انقباض هم مرکز بحث می‌شود که معمولاً در متون آناتومی مورد توجه قرار می‌گیرد. این دیدگاه برای اکثر حرفه‌های پزشکی مثل دانشجویان فیزیوتراپی که از این کتاب استفاده می‌کنند، حائز اهمیت است.

آناتومی سطحی و تصاویر پزشکی

آناتومی سطحی و تصاویر پزشکی که قبلاً به طور مجزا بیان می‌شدند، حالا در داخل فصول ادغام شده‌اند و هنگامی که هر ناحیه از بدن مورد بحث قرار می‌گیرد، بیان می‌گردند که به طور شفاف ارتباط آناتومی با معاینه پزشکی و تشخیصی پزشکی را نشان می‌دهد. هر دو دیدگاه طبیعی آناتومی سطحی نامحدود و تصاویر، ساختارهای آناتومیکی را روی تصاویر آناتومی سطحی قرار می‌دهد که جزء محتویات هر ناحیه از فصول می‌باشند. تصاویر پزشکی، تمرکز بر آناتومی طبیعی، تصاویر رادیوگرافیک کنتراست و رنگی، MRI، CT و مطالعات اولتراسونوگرافی اغلب همراه با کار هنری مرتبط و یک توضیح اضافی به پزشکان آینده کمک می‌کند تا بدانند که نیاز به آشنایی به تصاویر تشخیصی دارند.

اشکال اضافی در چاپ ششم

آیکان واریاسیون‌های آناتومیکی: این اشکال نشان‌دهنده واریاسیون‌های آناتومیکی می‌باشد که ممکن است در زمان تشریح جسد یا در زمان تمرین مشاهده شوند و اهمیت بالینی آگاهی از چنین واریاسیون‌هایی را تأکید می‌کند.

آیکان سیکل زندگی: این آیکان بر عوامل تکامل جنینی تأکید می‌کند که آناتومی پس از تولد را تحت تأثیر قرار می‌دهد و همچنین با پدیده‌های آناتومیکی خاصی در مراحل مختلف زندگی - کودکی، نوجوانی، جوانی و کهنسالی - همراه می‌شوند.

آیکان تروما: اثر رخدادهای ترومایی - از قبیل شکستگی استخوان‌ها یا دررفتگی مفاصل - در آناتومی طبیعی و رخدادهای بالینی و اختلال عملکردی که نتیجه چنین آسیب‌هایی هستند، در این آیکان‌ها مشاهده می‌شوند.

آیکان پروسیجرهای (روش‌های) تشخیصی: اشکال و مشاهدات آناتومیکی هستند که نقشی در تشخیص پزشکی نقش دارند.

آیکان روشهای جراحی: این آیکان موضوعاتی از قبیل پایه آناتومیکی روشهای جراحی را مشخص می‌کنند که شامل برنامه‌ریزی برشهای جراحی و پایه آناتومیکی بی‌هوشی ناحیه‌ای می‌باشد.

آیکان پاتولوژی: تأثیر بیماری بر آناتومی طبیعی از قبیل سرطان پستان و ساختارهای آناتومیکی یا اصول درگیر در محدود شدن یا گسترش یافتن بیماری در بدن، موضوعاتی هستند که در این آیکان پوشش داده می‌شوند.

- کلماتی که به صورت **Bold** تایپ شده‌اند: اینها نشان‌دهنده کلمات آناتومیکی هستند که نیاز به معرفی و تعریف می‌باشند.
- کلماتی که به صورت *Italic* تایپ شده‌اند: اینها نشان‌دهنده کلمات آناتومیکی هستند که در آن موضوع یا ناحیه مورد مطالعه، مهم و با اهمیت می‌باشند.

نکاتی برای دانشجویان تحت آموزش: این کتاب برای دانشجویان علوم پزشکی نوشته شده است که قبلاً هیچ اطلاعاتی در مورد آناتومی نداشته‌اند. تلاش بر این بود تا موضوع به طور جالب و جذاب بیان گردد تا به آسانی با جزئیات بیشتر از قبیل تشخیص پزشکی، توانبخشی و جراحی ادغام گردد. امید بر این است که این کتاب به دو هدف خود برسد: آموزش و هیجان. اگر دانشجویان به یادگیری نکات بالینی علاقمند گردند، این کتاب کاملاً به اهدافش خواهد رسید.

www.ketab.ir

مقدمه مترجمان

ترجمه آثار علمی و پزشکی همواره مسیری مطلوب در ایجاد تعامل بین جوامع بشری بوده است. کتاب حاضر ترجمه آخرین چاپ بخش سر و گردن آناتومی بالینی Moore می باشد که یکی از کتب مرجع در دانشگاه های معتبر جهان در زمینه آموزش علوم پایه پزشکی است.

امروزه طبق برنامه های فدراسیون جهانی آموزش (WFME) ادغام علوم پایه و بالینی یکی از راهکارهای اساسی آموزش پزشکی می باشد. کتاب حاضر نیز علاوه بر ادغام آناتومی پایه و بالینی به تفکیک نکات بالینی در آیکان های جراحی، تشخیص، پاتولوژی و پرداخته است. در انتهای هر فصل خلاصه مطالب آن فصل بیان شده است که تأکید بر نکاتی دارد که دانشجویان در کوریکولوم آموزش آناتومی باید یاد بگیرند (Must know). در این کتاب سعی شده است ترجمه به صورت ساده و روان صورت گیرد تا دانشجویی که هیچ آشنایی با آناتومی ندارد، کاملاً از محتوای کتاب بهره مند گردد.

در خانمه از کلیه عزیزانی که در ترجمه و ویرایش کتاب مزبور ما را یاری نموده اند، به ویژه خانمها آلمانا بیگدلی، ندا دلشاد، مهسا جعفری، و آقایان رضا سلمانی، جعفر روشندل و به ویژه جناب آقای عباس افشار تشکر می کنیم.

گروه مترجمین این کتاب به هیچ وجه اثر خود را خالی از نقص نمی دانند، امید که با راهنمایی اساتید ارجمند و دانشجویان گرانقدر رفع نقایص گردد.

دکتر غلامرضا حسن زاده
دکتر سعید شکری
۱۳۹۰

www.ketab.ir

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۹	فصل ۷. سر
۱۱	کلیات
۱۱	جمعیه
۴۳	صورت و اسکالپ
۷۸	پرده‌های مننژ
۹۱	حفره جمعیه و مننژ
۹۷	مغز
۱۱۳	چشم، کاسه چشم، ناحیه ارییتال و کره چشم
۱۴۳	ناحیه ارییتال، اربیت و کره چشم
۱۵۵	نواحی پاروتید و تمپورال، حفره اینفراتمپورال و مفصل گیجگاهی - فکی
۱۷۶	ناحیه دهان
۲۱۱	حفره تریگوپالاتین
۲۱۶	بینی
۲۳۲	گوش
۲۵۵	فصل ۸ گردن
۲۵۷	کلیات
۲۵۸	استخوان‌های گردن
۲۶۲	فاسیای گردن
۲۶۸	عناصر سطحی گردن: نواحی گردن
۳۰۱	ساختارهای عمقی گردن
۳۱۱	احشاء گردن
۳۶۱	لنف گردن

فصل ۹. خلاصه اعصاب مغزی

کلیات

عصب بویایی (عصب زوج I)

عصب بینایی (عصب زوج II)

عصب مربوط به حرکات چشم (اوکلوموتور یا زوج III)

عصب تروکلنار (زوج چهارم مغزی)

عصب سه‌قلو (زوج پنجم) (CN V)

عصب ابدوسنت زوج VI

عصب صورتی (زوج VII)

عصب دهلیزی - حلزونی یا وستیبولوکولنار (زوج هشتم مغزی VIII)

عصب زبانی - حلقی یا گلو-سوفارنژیال (زوج نهم یا IX)

عصب واگ (زوج دهم) (CN X)

عصب نخاعی فرعی (زوج یازدهم) (CN XI)

عصب زیرزبانی یا هایپوگلو سال (زوج دوازدهم یا XII)

نمایه

www.kejab.ir